

DISSERTATIO IVRIDICA 1765 8
VERAM LEGIS *Si a Sponso. 16. C.*
DE

P. 386.
DONATIONIBVS
ANTE NVPTIAS INDOLEM
INTERPRETATIONEM ATQVE VSVM
PRACTICVM, MAXIME IN FORIS
ROMANO-GERMANICIS
SISTENS

QVAM
PRAESIDE
CHRIST. CONRADO WILHELMO
FRIDERICI

I. V. D. ET PROF. PVBL. ORD. REGII CONSIST. ECCL. CONSIL.
FACVLT. IVRID. ADSESSORE

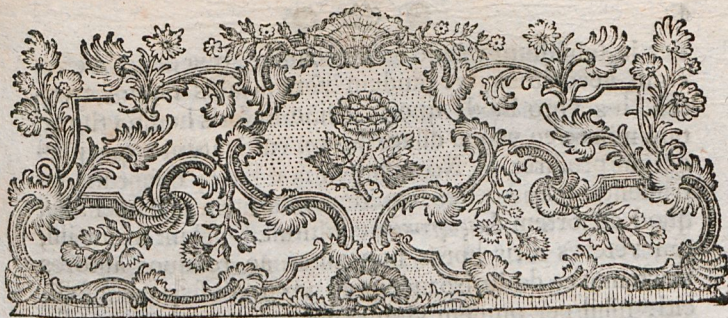
D. IX. IVLII A. S. C181000 LXV.

ERVDITORVM PLACIDO EXAMINI SVBIIICIT

GEORGIVS CHRISTIANVS ANDERSEN
GRYPHISWALDENSIS.
I. V. CAND.

GRYPHISWALDIAE
TYPIS A. F. RÖSE
REG. ACAD. TYPOGR.

I. N. I.

SECTIO I.

DE

VERA, *L. Si a Sponso C. 16.*

DE DONATIONIBVS ANTE NVPTIAS

INDOLE.

PRAEFAMEN.

Tot inter magni nominis Iurisconsultos, quorum fama facta atque tecta ad nos peruenit, illi reliquis palmam praeripuiffe nobis videntur, qui cum mascula illa, cuius restauratores merito dicuntur, Iurisprudencia, elegantiore, limpidissimis fontibus haustam, coniungere, et densissima caligine depulsa, id egerunt, vt hominum Societas tanto sanctiori, atque arctiori vinculo colligeretur. In tanta enim rerum perturbatione, et legum obscuritate ars critica

A 2

tica in subsidium utique erat vocanda, qua duce id effectum accepimus, ut tandem vera a falsis dignoscerentur, ius vero illud, quo maxime in foris hodie utimur, tam misere eo usque dilaceratum, castigatum atque purgatum prodiret. Nos quidem non latet, quantum detrimenti et illud genus hominum adferatiurisprudenciae, quod cohortem *ὑπερκριτικῶν* constituit. Sunt enim illi, qui veteres iuris libros non aliter ac reliquos autores tractant, et de iurisprudenciae nexu et usu parum solliciti, nihil per omnem vitam agunt, quam ut vrant, sentent, legesque suo arbitrio fingant, refingantque a); eos tantum notare volumus, quibus omnis critica fordet, *Scire enim leges non hoc est verba earum tenere, sed vim ac potestatem b).*

Nec habes, quod nobis obiicias, sacratissimum Imperatorem interdixisse, ne quis audeat commentarios scribere legum, nisi tantum, si velit eas in Graecam vocem, et quidem *κατα ποδα*, transformare, cum ex ipsa ratione huius legis satis clare adpareat, hanc sanctionem non ad omnes interpretationes esse extendendam, *sed ad peruersiones istas spectare; ne verborum (interpretum) aliquid legibus adferat, ex confusione dedecus, ad quod auertendum, poenam falsitatis adeo constituit Imperator in eos, qui tale facere ausi fuerint c), et aduersus eos, qui in posterum leges per siglorum obscuritates ausi fuerint conscribere.* Hinc Ill. HEINECCIUS l. c. recte monet: „Non omnes interpretationes, sed *ὑπερκριτικῶν* istos commentarios praecipue prohibuisse Imperatorem, vel inde patet quod paraphrasin satis liberam paullo post molitus est ille ipse THEOPHILVS, quem

a) HEINECCIUS in praefatione ad Cornelii v. Bynckershoek observat. Iuris Roman.

b) L. 17. D. de LL.

c) L. 2. §. 21. 22. et L. 3. §. 21. 22. C. de vet. iure enuel.

„quem concinnando corpori iuris adhibitum a IVSTI-
NIANO constat.

Quam necessaria vero nostris temporibus *ἡμεῖς* fit, ad sananda ea, quae per indoctos scribas, glossatores, et typographos, integritati legibus et Codici inflicta sunt vulnera, neminem latet, qui vel primis labris sacra nostra degustauit. Vti vero officium illius, qui prouinciam hanc, satis arduam, in se suscepit, praecipue in eo versatur, vt interpretetur obscura, et emendet vitiosa, maxime vero vt ad ipsam mentem legislatoris respiciat, et nobis hac tempestate incumbit, quid in tanta DD. dissensione, in explicanda lege nostra statuendum sit, inuestigare. Praecipue quum nobile hoc, et in foris frequentissimum argumentum, in vasto et summo pelago versari, omnes profiteantur. Quod vero vt tanto felicius succedat, legem ipsam *κατα την γραμματικὴν* prosequemur, eiusque rationem sub incudem vocabimus, tandem quomodo de argumenti nostri vsu practico hodierno statuamus, plena manu dabimus.

§. I.

Est vero *L. 16. C. de donationibus ante nuptias vel propter nuptias, et sponsalitiis*, huius tenoris:

Idem A. ad Tiberianum Vicarium Hispaniarum. Si a sponso, rebus sponsae donatis interueniente osculo, ante nuptias, hunc vel illam mori contigerit, dimidiam partem rerum donatarum, ad superstitem pertinere praecipimus, dimidiam ad defuncti, vel defunctae haeredes, cuiuslibet gradus sint, et quocunque iure successerint, vt donatio stare (pro) parte dimidia, et resolui pro parte dimidia videatur. Osculo vero non interueniente, siue sponsus, siue sponsa obierit totam infirmari donationem, et donatori sponso vel haeredibus eius restitui. Quod si

sponsa interueniente, vel non interueniente osculo donationis titulo (quod raro accidit) fuerit aliquid sponso largita, et ante nuptias hunc vel illam mori contigerit: omni donatione infirmata, ad donatricem sponsam, siue eius successores, donatarum rerum dominium transferatur. Accept. 13. Kal. Maii. Hispali, Nepotiano et Pacato Conf. 336.

Inscriptio legis IDEM. A, se refert ad Constantinum Magnum Augustum, qui et praecedentis legis autor habetur, quod ex subscriptione huius legis patet, quum Nepotiani Consulatus, Constantini tempora utique attingat d). TIBERIANVS vero Vicarius Hispaniarum fuit e), et quidem post comites primus, qui eo vsque Hispaniae praefuerant f), hincque rubrum habet: AD VICARIVM HISPANICARVM, Constantinus nimirum, Imperium Romanum in Orientem, Illyricum, Italiam et Africam, Gallias, Hispanias et Britann. diuisum, quatuor Praefectis Praetorio demandauerat g), quum vero Praefecti Praetorio tot tantisque rebus non sufficerent, Vicarios habebant sibi iunctos in dioecesibus, plures prouincias continentibus, qui iurisdictione instructi, ex mandato Principis, loco Praefectorum

d) Conf. Fasti Consulares.

e) GOTHOFREDVS ad L. 5. C. Theod. de Sponsalibus.

f) Plura de TIBERIANO exhibet GOTHOFR. Profograph. C. Theod. voc. TIBERIANVS.

g) Conf. GVIDONIS PANCIROLLI Notitia dignitatum, cum Orientis, tum Occidentis, vltra Arcadii Honoriique tempora. De quo egregio opere BYDERVS in bibliotheca iuris ita loquitur: Ad Historiam, et Iura Magistratum, qui fuerunt sub Imperatoribus, optime conducit *Notitia digni-*

tatum cum Orientis tum Occidentis, etc., quae sola prodiit cura PHILIPPI LABBAEI, Parisiis 1661. 12. cum eruditissimo autem Commentario GVIDONIS PANCIROLLI Venetiis 1593 f. etc., qui etiam in Tomo VII Thefauri antiquitatum Graeviani extat. Accessit eiusdem tractatus de Magistratibus nunicipalibus, qui separatim alias non prodiit.

h) Laudatus PANCIROLI. I. Not. 98. BRUNNEMANNVS in Cod. ad Tit. XXXIX. et Tit. XXVI. De officio Praefecti Praetorio Orientis et Illyrici.

rum cognoscerent h), ita tamen vt si iustitiam minus recte administrarent, ad illustrem praefecturam tuitio pertineret i).

§. II.

Hanc vero legem ex Codice Theodosiano, in Iustinianum translata esse, nemo non videt. Constantinus nimirum *L. 2. C. Th. de Sponsalibus et ante nuptias donationibus*, indolem donationis Sponsalitiaie simpliciter factae, non secutis nuptiis determinat, eum in finem, ne nuptiis non secutis, tam facile ea apud donatarium maneret, et vt Sponsalitiarum leuitati obicem poneret, quia iure veteri non secutis nuptiis donationes inter Sponfos simpliciter factae, penes donatarium indistincte manebant k). Distinguit hinc inde Imperator, an voluntate, an morte Sponforum acciderit, quo minus nuptiae secutae fuerint? Si prius, vel apud donantem stetit, et tunc donatio, donatario cedit, vel apud donatarium, et tunc ad donantem revertitur donatio l); si posterius, ad donantem, vel eius heredes pertinet. Mentem vero suam lege *5. C. Th.* mutauit Constantinus, et hanc Sanctionem a Triboniano Codici Iustiniano insertam, decimam sextam accepimus.

§. III.

Insignis haec mutatio prorsus est notanda, nimirum, iuxta interpretationem huius legis, si quando Sponsalibus celebratis interueniente osculo, sponfus aliqua sponsae donauerit, et ante nuptias forsitan sponfus moriatur, tunc puella quae superest, mediam donatarum solemniter rerum portionem poterit vindicare, et dimidiam mortui heredes adquirunt,

i) *L. un. C.* Si quacunq; praeditus potestate. De Praefecto vrbi, Praefectura Praetoriana, Praefecto Vigilum et Annonae, ex instituto egit *IO. AV. GVSTVS BACHIVS* in Historia Iurisprudentiae Romanae Lib. III. Cap. I. Cui adiungimus *HEINECCIUM* in historia Iuris Ciuil. ex Germanici Lib. I. Cap. V. §. CCCLXV.

k) *GOTHOFREDVS* ad h. t.

l) Quod ideo constitutum adstruit saepe laudatus *GOTHOFREDVS* c. 1. vt Sponsalium quoque Sanctitatem, et vinculum seu foedus sponsaliticum, spem denique matrimonii sanciret, et redupiorum discussioni obviam iret.

quocunque per gradum successione ordine venientes. Si vero osculum non interuenerit, sponso mortuo, nihil sibi puella de rebus donatis, vel traditis poterit vindicare. Si autem a puella aliquid sponso donatum est, et mortua fuerit, quamuis aut intercesserit, aut non intercesserit osculum, totum parentes puellae, siue propinqui, quod puella donauerat, reuocabunt. Aliter igitur hac in lege conditionem donationis sponsaliciae, non secutis per mortem alterutrius nuptiis, ac lege 2. sup. determinat legislator, ita nimirum, ut casu interueniente, quod sponsus donauerit sponsae, ad sponsum, eiusue heredes, cuiuslibet gradus, et quocunque iure successerint reuertenti, dato vero osculo, dimidium ad sponsam eiusue heredes pertinere iubeat; si vero a sponsa quid donatum fuerit, et alteruter sponforum decesserit, ut donatio semper ad sponsam vel eius heredes recurrat; osculum interuenerit, nec ne.

§. IV.

Has constitutiones suas fecit Imperator Iustinianus, nec tamen sine interpolatione, quippe qui lege 16. de nuptiis, sicco pedeterit, quae lex 2. C. Th. de Sponsalibus et ante nupt. donat. constituit, qua Constantinus congruum duxit, mortuo eo in quem fuerat facta donatio, ante matrimonii diem, quae sponsaliorum titulo data, ad donantem reuocari. Quo vero iure fecerit Imperator noster, aliorum iudicio lubenter committimus, cui haec constitutio ideo non arridebat quod certas causas matrimonio non consummandi attendi vellet, quod secus Constantino videbatur, uti ex ipso rescripto Constantini patet, his verbis:

Nullis causis ulterius requirendis, ne forte mores, aut origo dicatur, vel quicquam aliud opponatur, quod sibi quisquam non conuenire existimet, cum longe antequam sponsalia contrahantur, haec cuncta prospici debuerint. Multi quidem, ut IACOBVS RAEVARDVS m) et HIERONYMVS d'OROS n) Iustiniano, et Triboniano vitio vertunt, quod

m) In TRIBONIANO, seu de veris
suscipionum differ.

n) in apicib. iur. civ. lib. 5. c. 7.

69.

quod multa ab aliis iam tradita constituissent, imo quod Tribonianum veterum Iureconsultorum libros, ne sua facinora in digestis commissa detegerentur, suppresserit, hinc omnia flagitia in Triboniano inuenisse credunt, quorum eum inprimis PROCOPIVS in anecdotis arguit. Hanc enim potestatem compilatoribus tribuit Imperator o), vt si quid in ICtorum veterum libris non bene positum, vel superfluum, vel minus perfectum, vel recentioribus constitutionibus iam mutatum et abrogatum inuenirent, illud reformarent, sine vlla criminis nota mutarent, arque ita ad mores temporum Iustiniani adcommodarent p). Hinc Ill. BRUNQVELL. recte ait: *quamuis negandum non sit, Tribonianum humani quid in colligendo iure Iustiniano passum fuisse, illi tamen, qui talia conuicia in eum euomunt, suo nimium ingenio, suisque indulgent affectibus q), hinc et suos defensores habuit, IUSTINIANVS, THEODORA atque TRIBONIANVS, quos rerum memorabilium copia, et studio defendendi superavit omnes, IOANNES PETRVS DE LVDEWIG r).*

S. V.

Hinc inde constitutiones Leonis et Anthemii praefendas esse, constituit Imperator noster, L. 5. C. de Sponsalibus, vbi de causis singulatim agitur, quibus speratum matrimonium, celebratis sponsalibus, vltro prohibetur, nimirum si propter leges generales consistere nequit, aut propter turpem, vel prodigam, vel impudicam conuersationem, aut religionis, aut sectae diuersitatem, vel eo quod quasi vir coitum, ex quo spes sobolis

o) l. 1. §. 7. C. de vet. iur. enucl.

p) Conf. IOH. IAC. WISSENBACHII Emblemata Triboniani, siue leges a TRIBONIANO interpolatae, et ad noui iuris rationem inflexae, quae iterum cum IOAN. WYBONIS Triboniano ab emblematibus Wissenbachii liberato edidit VHLIVS Halae 1736. 8. mai.

q) In Historia Iuris Romano-Germanici Part. II. Cap. I. HEINECCIVS c. I. lib. I. cap. VI. §. CCCLXXXIX.

r) In vita Iustini ni M. Theodoraec nec non Triboniani. Nomothesiae THEODORAE Imperatricis specimina, auro cedroque digna, dedit Illustris ab ENGELBRECHT. Gryphiswaldiae 1736. 3.

B

sobolis oritur, facere non potuerit, vel ob aliam iustam excu-
sationis causam. Ideoque si nuptiae non sequantur ob contra-
riam voluntatem sponsae, tunc si maiorennis sponsa, reddat arr-
has duplicatas, si autem minorennis, restituat tantum simpli-
ces, si ipsa, vel tutores eius acceperint. Si vero nuptiae ob
impedimentum sanguinis vel religionis non potuerint consiste-
re, quia nulla culpa puellae, ideo tantum simplices arrhas red-
dat s). *Lex vero decima quinta Codicis Iustiniani, cum lege deci-
ma sexta de nuptiis non est confundenda, Imperator enim noster
lege decima quinta de voluntario impedimento nuptiarum, decima
sexta vero de inuoluntario agit, nimirum si per mortem, vel ca-
sum fortuitum fiat, vt nuptiae non sequantur. Quo casu, si
sponsus sponsae donauit, et deinde osculum interuenit, dimi-
dia tantum donatio reuocatur, sine osculo, tota redit ad spon-
sum; si vero sponsa dedit, indistincte donatio redit ad sponsam,
licet osculum interuenerit. Ad singulas vero quaestiones,
quae hic moueri queunt, facilis erit responsio, si sequentes ca-
sus sedulo distinguas: Matrimonium, scilicet aut est consum-
matum, aut non, posteriori casu non est consummatum vel
alterutrius, vel vtriusque dissensu, aut fato. Si plene con-
summatum est matrimonium, eius quoque sunt dona, cui da-
ta sunt, conditio enim impleta est, sub qua data sunt. Nuptiis
e contrario non confectis, eo respiciendum est; an dissensu
illegitimo, aut legitimo alteruter desponsatorum discessum fe-
cerit? Si temere, quae dedit, amittit, quae accepit restituit,
et quae promisit, adhuc transfert, e contrario, quae donauit
repetit, quae accepit retinet, promissa quoque postulat, per
d. l. 15. Si vtriusque dissensu dirimuntur sponsalia, et partes
cum animi sui ira atque offensa minime discedunt, sponsalitia
largitas utique restituenda, quia conditio nuptiarum non est
adimpleta.*

§. VI.

De omnibus vero rebus, quae respectu futuri matrimonii
datae sunt, vel restituendis, vel retinendis, pro dimidia parte,
si

s) Plura vide apud BRUNNEMANNUM ad L. Mulier. C. de Sponsalibus.

si a sponso, rebus sponsae donatis, interueniente osculo, ante nuptias hunc vel illam mori contigerit, lex nostra loquitur, hinc audiendus non est ANTONIVS FABER t) qui vestes sponsae, promerendae, aut testificandae beneuolentiae causa datas, restituendas negat, quod pure donatae intelligantur, quum ultra omnem dubitationis aleam positum sit, post Constantini Sanctionem, quae simpliciter sponsae data, sub tacita futuri matrimonii conditione erogata praesumi, per d. l. 15. neque hodie in vim purae donationis sustineri, nisi probatum fiat, non esse rem datam spe atque intuitu secuturi matrimonii. Excipiuntur tamen res immobiles, a minore donatae sponsaliorum nomine, quarum non transit dominium, nisi magistratus accedat decretum per l. 8. C. de praedijs et alijs rebus minorum sine decreto non alienandis, quod quidem si accefferit, valide res immobilis sponsaliorum nomine dabitur, nec obstabit amplius Senatus Consulti auctoritas, quum praetor auctor factus fuerit. arg. d. l. 8. Hinc probare non possumus GFORGTI OBRECHTI sententiam, Oeconomia donationis Disp. 5. n. 14. qua asseritur: Sponsalitiaie largitatis materiam, esse solum res mobiles, non etiam immobiles, quod sponsalitia munera plerumque de manu in manum tradi soleant, cum leges generatim cuiusque rei simpliciter donatae, tacitam conditionem nuptiarum in esse praesumant. Nec immerito cum BRVNNE-MANNO quaeritur v): Annon leg. si filiae 10. L. si tibi u. et L. si mater 12. h. t. per legem nostram, sit derogatum? Colligitur enim ex his textibus: Quoties sine repetendi lege, i. e. sine expressa conditione, si nuptiae non sequantur, aliquid fuerit donatum, quod veluti donatio simplex statim valeat, nec nuptiis non secutis irrita reddatur. Ad quam ipsam quaestionem Ill. BRVN-NEMANNVS citato loco mentem suam ita declarat: si palam sit ex confessione parium, vel depositione testium, vel verbis instrumenti, non esse rem datam intuitu et spe matrimonii, licet ante vel post sponsalia sit donata, et tunc omnino liberalitatem eam, vt simplicem non reuocari, non secutis nuptiis,

B 2

2)

t) Cod. Sabaudico L. 5. T. 1. v) Ad L. 10. c. h. t. det. 2.

2) si sponsalia nondum sint celebrata, sed tantum in tractatu partes versentur, erit etiam donatio simplex, quae quidem ob spem nuptiarum, sed non sub conditione nuptiarum collata, et sic non redditur irrita non secutis sponsalibus, quippe sponsi nondum fuere. 3) Post sponsalia contracta, in dubio pro sponsalitia largitate ipsa donatio habenda, quae sub conditione nuptiarum facta. Et porro: Colligitur etiam ex l. si mater 12. c. t. si hoc inter sponsum et sponsam actum sit, ne res donatae redirent ad donantem, procul dubio non esse sponsalitiā largitatem, sed simplicem liberalitatem.

Vnde rescripserunt etiam Imp. Dioclet. et Maximian. in l. 9. de donat. ante nuptias, cum te sponsae filii tui quaedam donasse confitearis perfectam donationem rescindi, nec nostro oportet rescipio, quam tua voluntas, iurisque autoritas fecit ratam, et porro in L. II. eod. Si tibi res proprias sponsum tuum liberalitatis causa tradidit, eo, quod ab hostibus postea interfectus est, irrita donatio fieri non potest. Neque obstat L. si Praesidi 2. eod. quamvis et ea, quae parentibus sponsae donantur, simpliciter erogata videantur, qui enim parentibus sponsae donat, intuitu matrimonii sperati donasse praesumitur, hinc quoque nuptiis non secutis, dona repetit causa data, causa non secuta, quemadmodum hanc legem laudatus BRUNNEMANNVS in Comment. ad Codic. perquam egregie ita illustrat:

In hac ergo specie donauerat procius puellae parentibus, sed spe sua frustratus est hic procius, repetit donata: parentes excipiunt, sibi simpliciter esse donata, actor vero ob nuptias, vel spe nuptiarum.

Hanc quoque donationem semper exceperere veteres, si in parentes collata fuerit, matrimonii prouocandi gratia iuxta allegatam legem 2.

§. VII.

Hinc, nisi omnia nos fallunt, recte colligimus, donationem inter sponfos, aliam esse simplicem, quae ex mera libera-

beralitate collata, nec nuptias respicit, aliam ob causam, quae iterum solet dispertiri a) in arrham, quae in ipso actu desponsationis offertur plerumque a sponso, sponsae, et vice versa b), in sponsalitiâ largitatam, quae tempore intermedio, post celebrata sponsalia, ad nuptias vsque fit, c) in donationem propter nuptias, quae in securitatem vel remunerationem dotis a sponso, vel marito conceditur. Quibus adiungitur MORGENGABA, quae a sponso sponsae altero nuptiarum die, in praemium delibatae virginitatis, vt vulgo statuitur, dari consuevit, nimirum est donatio quae vxori postridie nuptiarum eum in finem fieri solet, vt possessionem thori adprehensam esse, significetur, L. Ripuar. tit. 37. §. 2. Alamann. tit. 56. vt *de LVDEWIG D. de dote mariti*, argumentis auro cedroque dignis euicit, maritum donum hoc nouellae vxori offerre in signum arctissimi consortii, et communionis indiuiduae. Vnde nec hoc in passu differentia statuenda inter virginem et viduam ductam, de LVDEWIG in Commentar. ad A. B. Tom. I. p. 549. x). Cum hac vero non est confundenda, illa MORGENGABAE species, quam vxor iure peculiari ex mariti bonis

x) Laudatus autor in opuscul. miscell. Tom. I. Lib. III. p. 1169. c) vbi de matrimonio ad Morgeng. agit, rem ita exponit: Germanico iure ordinario nullum matrimonium, nisi verum, et quod Romani dixerunt conferreatum, vbi bonorum omnium inter coniuges communio. Sed excipienda inaequalia. Tum enim vxor plebeia cum liberis excluditur a successione per leges in feudis: in allodiis per pacta. Aut si maus etiam in his, per leges, si bona sint auita. Vt adeo imparem vxorem acquiescere oporteat donatione, aut GABA mariti, id est assignatione certae portionis sibi facta. Cum vero *dona mariti*, moribus Germanorum, mane plerumque fierent, siue quod darent post concubitum compensationem per-

ditae virginitatis, siue quod iudicia, pacta et leges apud Germanos ab horis adpellarentur, vnde vox MORGENSPRACHE statuta audiunt Coloniaensia, Hamburgensia, Bremensia, ciuitatum aliarum. Proptereaque etiam huic forte matrimonio nomen mansit MORGENATICI, i. e. *Einer Heuraths-Gab*, quod non deberetur, nisi ex mariti solius beneuolentia, dono, munere - - MORGENGABICVM et MORGENATICVM enim non speciatim denotat matrimonium inaequale: sed *vniversim donationem mariti, etiam vxori factam aequali*. De dotalitio conf. Ill. HENRICI NETTELBLADTI de Dotalitio e legibus et moribus Germanorum speciatim Megapolensium libellus singularis.

nis capit, quae dicitur *MORGENGABA* cum augmento Saxonico, quo pertinent: Alles feldgängige Weibliche Vieh, Kühe, Kalber, Ziegen, alle unbeseelte Mutter-Pferde, die vor den Hirten gehen etc. Et *MORGANATICA*, Longobardorum moribus recepta, quae denotat certam bonorum mariti partem, post huius obitum vxori dandam, nec quartam bonorum partem, excedens.

§. VIII.

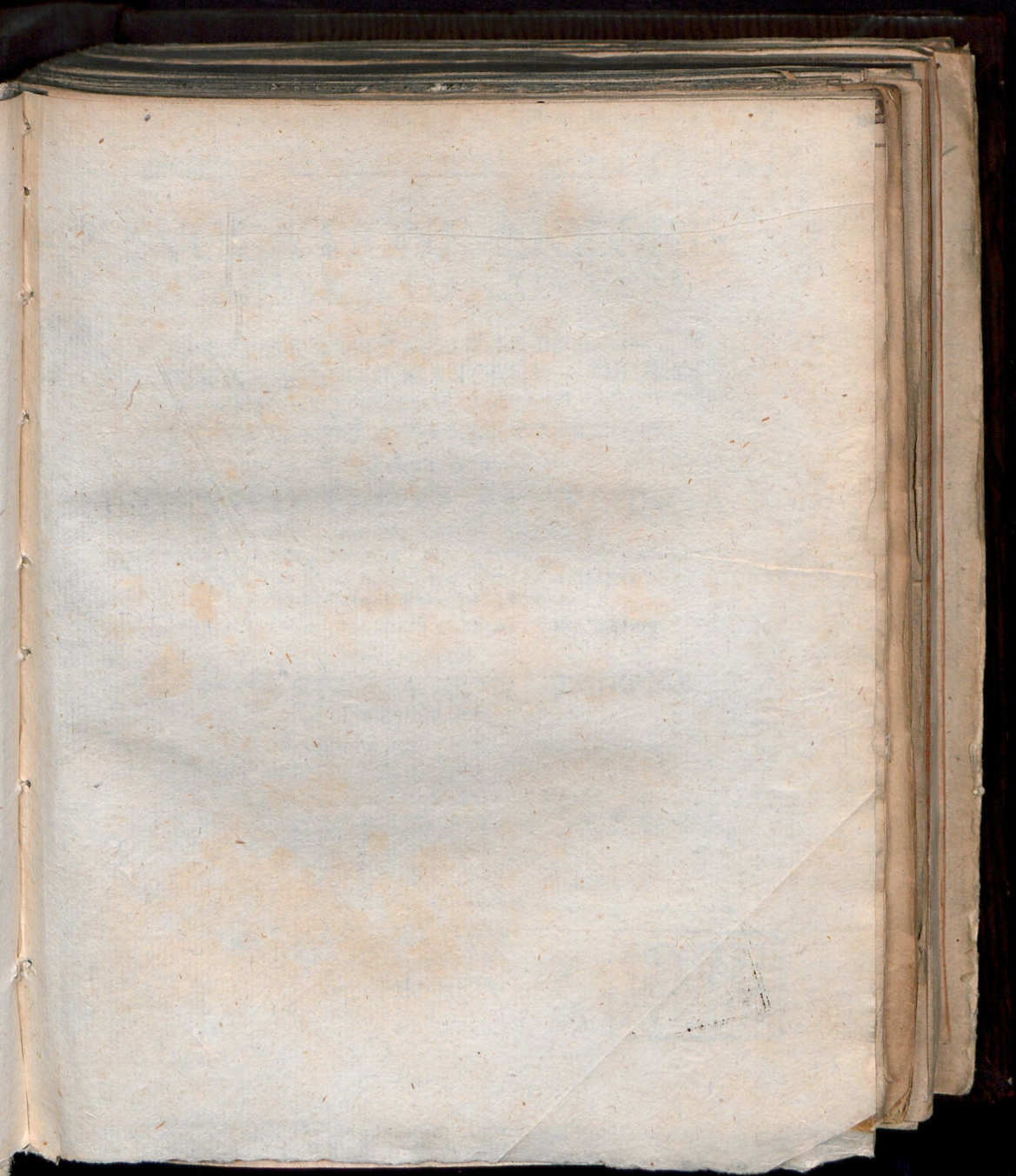
Quibus praestructis patet legem nostram de sponsalitia largitate, sub conditione futurarum nuptiarum data, loqui, reliquas vero donationes, quae inter desponsatos fiunt, ad Constantini rescriptum in d. L. XVI. minime pertinere, licet sponsalitiā largitatem, donationem propter nuptias, puram, et arrhas saepius hic confundantur. Arrha enim, nuptiis morte non secutis aliter, ac sponsalitia largitas restituenda est, per L. 3. C. de sponsalibus, et donatio propter nuptias in compensationem dotis conceditur, sponsalitia vero largitas, dotem non attendit, donatio pura, donationi simplici adnumeratur, hinc ut donatio iure facta consistit, quod in sponsalitia donatione per d. l. XV et XVI. non deprehendimus.

§. IX.

Ex his igitur quae dicta sunt, uti quidem opinor, sponsalitiae largitatis natura, sua radiat luce; quae vero, iuxta instituti rationem in medium adhuc fuissent proferenda, ne limites nobis praescriptos transgrediamur, peculiari disquisitione sumus exhibitori proxime, pedem itaque hic figimus, et dictis imponimus.

F I N E M.

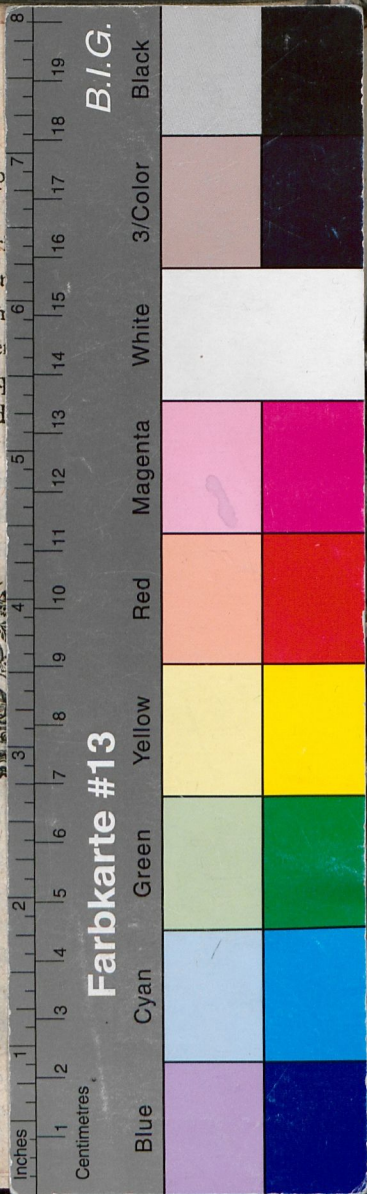

ULB Halle
005 372 011

3

DISSERTATIO IVRIDICA 1765 8
VERAM LEGIS *Si a Sponso. 16. C.*
DE

P. 388.
DONATIONIBVS
ANTE NVPTIAS INDOLEM
INTERPRETATIONEM ATQVE VSVM
PRACTICVM, MAXIME IN FORIS
ROMANO-GERMANICIS
SISTENS

QVAM
PRAESIDE
CHRIST. CONRADO WILHELMO
FRIDERICI

I. V. D. ET PROF. PVBL. ORD. REGH. CONSIST. ECCL. CONSIL.
FACVLT. IVRID. ADSESSORE

D. IX. IVLII A. S. CIOCCCXV.

ERVEDITORVM PLACIDO EXAMINI SVBIIICIT

GEORGIVS CHRISTIANVS ANDERSEN

GRYPHISWALDENSIS.

I. V. CAND.

GRYPHISWALDIAE
TYPIS A. F. RÖSE
REG. ACAD. TYPOGR.

